

4 Cena Numeru wszędzie
Centy 8 (8 halerczy).
PRENUMERATA

miejsca wszędzie, zarówno w Krakowie jak na prowincji 2 K. za dostawę do domu, włącznie z przesyłką pocztową. — Prenumerata za granicę 2 marki, 3 franki, 1 ra. 20 kop.

POJEDYNCZE EKSPEDYACJE NABYWAĆ MOŻNA WE WSZYSTKICH AGENCYACH PISMA NA WSZYSTKICH DWORACH KOLEJOWYCH.

„NOWINY”

Dziennik niezawisły demokratyczny ilustrowany.

OGŁOSZENIA

za wiersz peltis 16 hal., za każdy następny raz 12 hal., drobne ogłoszenia po 4 halercze od wiersza (minimum 50 hal.). Nadane za wiersz peltisowy 50 hal., spody na każdej stronie po 3 Kor. — Załączniki 20 Kor. za tydzień.

Inzeraty prowadzi w swoim zarządzie p. M. Hupczyński.

Administracja „NOWINY”: ulica Zdzisła 7, otwarta od 9—1 w południe i od 3—5 popołudniu.

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencja Sokołowska, Pałac Hausmana L. 2.

Redakcja i Administracja „Nowiny”: Kraków, ul. Zdzisła 7, Tel. 512. Redaktor przyjmuje od godziny 11 do 12 w południe. — Ekspedycja „Nowiny” poranna w drukarni Rynek gł. L. 8.

REDAKTOR NACZELNY:

LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefoniczne i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 512) od godziny 9 rano do godziny 8 wieczorem w biurze przy ul. Zdzisła 7. Reklamsów nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą wieczorem o 5 i zrana o 8. Cena numeru 4 ct. (8 hal.). W ogłoszeniach i dla ogólniejszych „Nowiny” wychodzą o 9 zrana. Cena 2 ct.

Prenumerata „Nowiny” wynosi zarówno w Krakowie jak na prowincji już z odnośzeniem do domu lub z przesyłką pocztową 2 korony.

Z ruchu wyborczego w kraju.

W Krakowie.

Zgromadzenie żydów-wyborców z dzielnic Karmięrz, na którym dr Adolf Gross wygłosił mowę kandydacką, odbyło się w niedzielę dnia 7 b. m. godz. 7 wieczór w sali hotelu Kleina przy ulicy Czerwnej.

Władzilele realności. Wybrani dnia 8 go b. m. Komitet właścicieli realności postanowił zwołać w najbliższych dniach zgromadzenie właścicieli realności, na którym omawiane będzie ogólnie położenie polityczne, oraz sprawy kandydacy, odnoszące się do interesów miasta Krakowa i właścicieli realności.

Międy innymi omawiana będzie szczegółowo sprawa reformy podatku domowego-czynszowego. Blizsze szczegóły zostaną później podane do wiadomości. Prezes dr Konstanty Lipiński, Sekretarz dr Franciszek Musiał.

Zjazd centrowców w Krakowie.

Przez cały tydzień trwały w domu kat. robotnicy obrady zjazdu mówców zaufania centrum lewego. Przybyło przeszło 150 delegatów, w czem 80 księży. Zgromadzenie ks. Spis, przewodniczył ks. Pastor, p. Stolski z Myślenic i Ciesiek włościanin z Czarnego Dunajca, sekretarzowi dr Wojnarowski i A. Zielinski. Prof. dr Wł. Czerkaski wygłosił referat „Centrum wobec wyborów”.

Następnie ks. Stojalowski przedłożył sprawozdanie o położeniu przedwyborczem w 18 okrę-

gach dwumandataowych wiejskich w Galicji zachodniej, ludzi w dwóch okręgach miejskich Białej, Kęty, Andrychów, Wadowice i Jasło, Gorlice, Pilno, Dębica, gdzie centrum swych kandydatów stawia. Ks. Stojalowski, nakładając ostro ludowców, wywołał, że sytuacja byłaby wprawdzie bardzo pomyślna dla centrum, ale niestety zaistniało nieco agitacji. Poniekąd niebezpiecznym stał się może też fakt, że centrum (nie tak jak ludowcy) stawia wszędzie po dwu kandydatów, co może spowodować rozbiście głosów. Kandydatów zresztą zgłosiło się zbyt wielu, bo od 50, więc trzeba z tej grupy wybrać najlepszych i wybranych zobowiązać do solidarności. — Zaczem omawiano obecnie szanse kandydatów w poszczególnych okręgach. Za szczególnie zagrożony okręg centrum uważa Krosno-Zimgród-Przysław-Strzyżów, gdzie kandyduje Stapiński. Ks. Pastor wyzwał centrum, aby, jeśliby centrum w tym okręgu nie miał widoków powodzenia, centrumcy poparli całą siłą kandydaturę innego kandydata herolda ludowców Stapińskiego, aby „raz urwał i białe i czarne”. (Tu nadmieniamy, że Stapiński kandyduje równocześnie także w okręgu Dukla-Rymanów-Sanok-Lisko. Przyp. Red.)

Po długiej dyskusji wybrano komisję-matkę, która ma ogłosić listę kandydatów centrowych. — W skład komisji weszli ks. Spis, ks. Pastor, p. Skożewski, prof. Straszewski, prof. Czerkowski, red. Beaspre, int. Marcinowski, Kaczmarek i prof. Rostkowski oraz szesnastu delegatów, mianowicie z powiatów: żywieckiego ks. Smółka, białskiego Fr. Ruda, wadowickiego Benda, chrzanowskiego ks. Sosna, krakowskiego p. Białkowskiego, bocheńskiego Piliha, tarnowskiego ks. Zygulski, pilnckiego dr Witold Lewicki, rzeszowskiego W. Płatek, tarnobrzegskiego Zielinski, leżanowskiego Kowal, nowotarskiego Ciesiek, brzeskiego Filip, gorlickiego Chmielewski, krosnońskiego Nawrocki, jarosławskiego Jakubik.

Interesującym kandydatem centrowców jest dr Witold Lewicki, były poseł demokratyczny, wydawca „Przedmowa” w Wiedniu za pionierów p. S. Szepczakowskiego, wielki patriota, następnie w Warszawie przed wojną redaktor „Głosu”. Dr Witold Lewicki jeszcze przed rokiem ostro krytykował działalność centrum, a zachwalał ludowców — obecnie jest pełnym zaufania centrum. Ha no, z jednego nawróconego groszaka ciemny się ks. Stojalowski więcej niż z dziesięciu chłopów analfabeta.

Sprawozdawca nasz pisał:

Obrady centrowców nie doprowadziły do skutecznego rezultatu. Nie zaufano bowiem najważniejszej kwestii, nie ustalono mianowicie nawet listy kandydatów. Okazało się, że centrum ma w łonie swych członków mnóstwo ludzi, mających apetyt na mandaty poselskie, ale także przekonano się, że centrum nie jest do walki należyście przygotowane. Komisja matka, wybrana w piątek poprzedni, obradowała w nocy do późnej godziny w mieszkaniu ks. kan. Spisa, wylosowała osobami kandydatów, że jednak kandydatów na każdy okręg wyborczy przypadło kilku, nie prze-

ję skończyła... Pójdź teraz po węgle; czy nie potrzebujesz piana czego?

— Nie, moje dziecko... dziękuję ci... ale jestem bardzo niespokojna... Jaz wół do dzieł... Agrykola jeszcze nie przyszedł...

Poczem dodała z westchnieniem:

On się śpieszy i za pracę dla mnie. Ach! nieszczęśliwa jestem, moja Garbuska, zupełnie wrok straciłam... ledwie kwadrans mogę patrzeć, a już potem nie widzę nic na o... nawet nie mogę się tych wyroków... Był ciężarem synowi... to mnie okropnie martwi...

— Ach! pani Franciszko, gdyby to Agrykola uziyszał...

— Ja wiem, kochane dziecko, on o mnie tylko myśli... i to jeszcze bardziej mnie martwi... zwłaszcza gdy pomyślę, że ja muszę nie opuścić, wyjechać się przyjeżdżam, które mają wszyscy jego towarzysze u pana Hardy, tego szanownego pana. Zamiast mieszkać tu, w tej pięknej izbie, mógłby mieszkać i inni robotnicy, mający kosztowne piękne stancje, widnia, dobrze opalone w zimie, a czystym powietrzem w lecie, z widokiem na ogród, on, co tak lubi drzewa; nie mówię już o tem, że ma tak daleko do warsztatu, który jest za Paryżem,

które znajdowały się już pod kątem, a próbując za pomocą silnych magnesów spowodować resztę igit, która porzuciła ciała. Czy się to udało, niewiadomo. Jedna igit znajduje się blisko serca i może w dalszej swą wadłowce uszkodzić serce, co spowodowałoby śmierć. Amerykański rysownik, którego szkic reprodukcujemy, otoczył postać chorej igit, aby zaznaczyć jej pozycję.

dyskutowano więc ani połowy listy. Postanowiono tylko nie stawiać w Krakowie żadnego kandydata (swoją drogą centrum nie ma w Krakowie żadnych absolutnie szans. Przyp. Red.). Listę kandydatów wygotuje dopiero następną nazię, który się odbędzie dnia 17 b. m. również w Krakowie.

Głos ks. Stojalowskiego o kandydatach.
Ks. Stojalowski, ktorému nikt nie może odmówić śmiałości w wyrażaniu swych poglądów, ogłosił w przeddzień zjazdu znanym artykuł w „Głosie Narodu” (tem na snobisty dogmatyzm pismu centrowem, a którego pismo księdza Śmiałkowskiego przebiega).

„Im więcej kto się zastanawia, im bardziej śledzi ruch wyborczy w kraju, tem bardziej go niepokoi niepewność i niemożność obliczenia prawdopodobnych skutków nowej reformy wyborczej.

Jedni tylko ludzie są pełni dobrej wiary — ja tym są kandydaci, oczywiście nie wszyscy — ale to reszta kandydatów, które się same wywołują, zapewniając każdy z osobna, że nikt inny, tylko on... mają najpewniejsze widoki pozyskania największej liczby głosów.

Kandydatów tych najwięcej spotyka się wśród księży, adwokatów i ochopów — i gdybyśmy mieli wierzyć ich zapewnieniom, to by wynikało, że przyszłe Koło polskie będzie niemal wyłącznie składało się z księży, adwokatów i ochopów.

Nie sądzimy, żeby ten skład był bardzo korzystnym i mógł nas zaspokoić co do przyszłych losów naszego kraju, zwłaszcza przeważnie od kierunku polityki Koła polskiego w Wiedniu, od jego działalności, rozumieć, wyraża się polityczny.

Jut dzień, acz nie zupełnie słusznie, podnoszą prze-

nosili duże, czarne wazy, brode ostro przyszykowane, tak, że ledwie im zakrywała podbródek. Zresztą twarz miał ogólną as do skroni; spodnie z oliwkowego pół-akamitu, białą błyszczącą białą kawałkami zasłoniętą, od niechęcia sawianą chustką na szyi, sznura, a w małym damskim czapce na głowie. Taki był ubiór Agrykola... w ręku trzymał wspaniały kwiat wielki, ciemno-purpurowy, ze srebrno-białą szypulką.

— Dobry wieczór, kochana matko... — rzekł, wchodząc i szlubił się zaraz do uczalowania matki, potem, przyjacielu skłaniając głowę młodemu dzieleczynek, dodał: — Dobry wieczór, Garbuszko.

— Zdaje mi się, że dziś bardzo się spóźniłem, moje dziecko, odesłała się Franciszka, idąc do małego ronda, w którym mieszkała się skromna wcietera syna — szacyniałam już być niespokojną...

— Ach, co ja widzę! — rzekła nagle młoda wyrobnica w chwili, kiedy Agrykola niósł do szafy pieniądza — jakiego piękną kwiat mas w ręku, Agrykole! nigdy podobnego nie widziałam! i to jeszcze wódmuś alim... Czy widzieli, pani Franciszko?

Dalszy ciąg nastąpi.

Nowy Żyd wieczny tułacz

według Eugeniusza Sza
opracował Walery Tomicki.

Ciąg dalszy.

Po co? kłóty się o niej mógł kiedy dowiedzieć? Jej braterkie przywiązanie do Agrykole dostatecznie tłumaczyło jej zajmowanie się nim; syn zaś Dagoberta ani nawet domyślał się namiętnej miłości Garbuski ku niemu.

Takto była młoda, uboga ubrana dzieleczyka, która weszła do izdebki, gdzie Franciszka zajmowała się przyrządzaniem wieczery dla syna.

— To ty, moja białas? — rzekła — nie widziałam cie rano, czy byłaś słaba? Chodź do mnie, niech cię pocałuję.

Dzieleczyka pocałowała matkę Agrykole i odpowiedziała:

— Miałam bardzo pilną robotę, prosię pani! nie chciałam stracić ani chwili czasu; dopierośm

Wina naturalne **Dr. HEIC i SPOŁKA Kraków, Rynek główny Nr. 25.**

Sprzedaż hurtowna i detaliczna od 40 ct. za litr. Transito 10 ct. na litrze taniej. Cenniki gratis i franko.

civ P. C. L. zarządy jakoby było stronniestwem katem klerykałno-chłopskim. Gdyby wynik wyborów wprowadził rzeczywiste większe zastępy i chłopów do reprezentacji polskiej w Wiedniu, byłoby to stwierdzeniem tegoż zarzutu, co gorzej, zamiast pomógł do wzrostu i rozwoju idei chrześcijańskiej demokracji, zastąpiłoby jej w wysokim stopniu skazanie na długi czas do roli stronnictwa klasowego.

Dlatego zwywa ks. Stojalski zjazd, aby kandydaty „księgochłopskie” ograniczyć do minimum. Z przynajmniej.

Z Nowego Targu pisał nam:
Dnia 9 bm. w sali rady powiatowej odbył się zjazd zjazd wyborców okręgu wiejskiego Limanowa-Mazana Dolna-Nowy Targ-Czarny Dunajec-Krośienko.

Zgromadzenie zwołuje jako przewodniczący komitetu z ramienia Rady Narodowej ks. P. Krawczyński — zaś 14 bm. odbędzie się w Nowym Targu w sali Hurowej zjazd wyborców miejskich i w ich zwolnie przez marszałka A. Kępciego. Jak wiadomo z okręgu miejskiego Nowy Targ-Nowy i Stary Sącz kandydaci dr. Gerzani (narod. demokracja) i sen. Kaczmarek. — W okręgu wiejskim nowotararskim (Limanowa-Nowy Targ-Czarny Dunajec-Krośienko) będą gdzieś bardzo odwołano do kandydatów jest moc. Kandydaci tam dr. Janiak, dr. Kostwicki, T. Ciągło (lud.) i Jan. Głównym menedżerem wyborczym dr. Zakajano i okoliczności dr. Janiszewski, na którego centrowy bardzo kochał patrzeć.

W Tarnowie konstituował się komitet demokratyczny z p. Bujnowskim, dr. L. Głównym, Szałowskim i A. Marguliesem na czele, popierający kandydatów dr. R. Battagli (narod. dem.).

Hajdamaka Björnson.

Ukradkiem przybył nowy obrońca Björnsona — Björnson. W „Ziemi” wystąpił i artykułem p. t. „Dla Polen als Unterdrückter”, w którym chce bronić Rusinów a udawadnia, że o całej sprawie pojęcie nie ma. Polemizować z jego absurdami jest zbyt cieżkie. Ciekaw jest jednak wstęp jego artykułu. „W okrutnych czasach archiducielca powołano pojęcie o nadprzyrodzonych siłach obdarzonych duchem i panach, którzy swe szczęście zawdzięczał paktowi z szatanem. Wszystko, czego zapagnął, stawało się ich udziałem, tylko, że uchodząc z tego świata, musieli swą niedzielną duszę oddać szatanowi. Czyż jednak ten szatan, który tak niesprawiedliwie rozdzieliał dobra tego świata, był istotnie tak zupełnie nie realnym? Czy historycy głębiej zajął i pełną prawdę, jeżeli nie, że walki życia są wynikiem jedynie sprzecznych interesów, rozmyślnych rozwojów, stosunków, których pojęcie nie ma? Czy nie istnieje jeszcze coś, co te walki czyni tak bezwzględnie, tak nie do zaakceptowania? Co to jest, co nasze walki jeszcze dalek jest szatruwa? Szatan. Szatan jest jeszcze między nami. Pod tym szatanem rozumem swierzę popę, który z przedkulturowych czasów zachował się jeszcze w duszy każdego ludu. Zaden lud nie jest wolny od niego i każdy ma swego szatana. Ale w hi-

storiach żadnego narodu nie występuje ten szatan tak często, jak w historii nieszczęśliwej Polski”.

Węcej Björnsonie-Björnsoni wstawia na głowę żółto-niebieską czapkę ukradł i ugięty pług gęśle wystąpił do zwalczania tego szatana, który teraz przejawia się w uścisaniu Rusinów przez Polaków. W wydowie swoim pomieszał Björnsonie-Björnsoni w Rosji, w Gali, w Galicji, potem Ukrainę, Litwę i Białoruś, potem Dniepr, bieżący parlament w Wyborgu i Wielkopolskę, potem kajała na uniwersytecie lwowskim i parlament wiedeński, wreszcie Nietzsche i Napoleona i dochodzi do konkluzji: „skoro ze śledztwa milionów chłopów we właściwej Polsce pięć milionów jest bez ziemi i skoro polski kłak w Duniu jest szatanem, że reforma stosunku posiadania ziemi nie jest potrzebna, stehem wir spraclos”! Skądże, że nie przytrafiło się to panu Björnsonowi zaraz w wstępnym artykule. Pojechał się jednak p. Björnson, że dasz szwirdy rubienickie Volk, który kwestyę własności ziemi walczył do rewolucji rosyjskiej i wprowadził na porządek Dni, znajdzie dla niej także formę a uszczęśliwi ją i ludu ludu, na rozwiązanie tej kwesty wycofujemy. I są tacy, którzy ten artykuł Björnsona-Björnsona biorą na serio.

Zegluga na krze lodowej.

Cudowne ocenienie starosty Łasockiego i dniu chłopi.

Z Tarnobrzega pisał:

W pierwszy dzień świąt Wielkanocnych rano poszli nasze kłaki z gminy Polowa, położonej o kilka kilometrów od ujścia Sanu do Wisły telegraficznie starostę w Tarnobrzegu o przysłał pionierów do rozbicia szatoru, stojącego od kilku dni na rybiegim Sanu, z powodu gwałtownego zalewu okolicy niebezpiecznością zalewu. Rzeczywiście utworzony szator podniósł stan wody tak wysoko, że na przetrzezi kilkunietrowej nie wiele jej brakowało do zwrócenia się w szalwisi, z drugiej zaś strony parcie lodów z góry mogło bardzo łatwo spowodować pęknienie wałów. Nie dając więc, że lad okalający był zaniepokany, bo już nieraz przebywał strasne chwile powodzi.

Starosta tarnobrzegi hr. Łasocki po otrzymaniu telegramu ruszył natychmiast na miejsce szatoru, aby osobiście zbadać groźbę niebezpieczeństwa i choć w cęści na razie szemu zaradzić. W tym celu zabrał z sobą czterech jusek prochu, ważące 20 kg. i chciał przy pomocy zgromadzonego na wale ludu załozonym pod lod prochem spowodować poruszenie się lodów. Przeprowadził się więc sam z kilkunastu chłopami, między którymi znajdował się także nadzorca rzek Baranicki z Radomia. W tym celu ruszył, dając sygnał, aby wód Wisły, Wisła była już czysta. Po pewnej chwili powstał miętaj pracujących na lodzie kryk i zamieszanie: wszyscy poczęli nagły odwrót. Biegnąc z wiatu myśleli, że tak gwałtownie niebezpieczeństwo nastąpiło z powodu zbliżającego się wybuchu załozonego pod lod prochu. Tymczasem patrzącym przedstawił się straszny widok. Właśnie w miej-

scu, w którym zajęci ludzie stali, poruszyła woda kawał szatoru i lod ruszył. Wszyscy rzucili się do ucieczki. Widziano, jak niektórzy w ucieczce wywracali się po krach lodu, przytomniejsi przeskakiwali z jednej kry na drugą, ratując się różnymi sposobami. I rzeczywiście wśród nadawczych wód wysiłków wielu z nich dostało się na brzeg. Zdołał jednak najdalej na zatorze stojących nie trzech osobą. Byli to: starosta hr. Łasocki, Wojewoda, gospodarz z Witkowie i trzeci Śwala, sklepikarz kółka rolniczego z Dąbrówki Kra, na której stali, odsunęli się nagle od reszty lodu, wypłynęła na czoło szatoru, jakoby refman przesł trawami i poniosła środkami Wisły nieszczęśliwych. Ratunek z brzegu był niemożliwy. Na widok ten powstał na wale przeraźliwy krzyk, płacz i lament stojących tu ludzi. Nie tracąc jednak nadziei — postawiono płynących ratować.

Wysłano dwóch posłańców do konarskiego w dół Wisły do wsi Witkowie, aby ta dostarczyła natychmiast krypy do Wisły, dalej posłano zaś do przewozu w Popowicach, by przewoźnicy byli w pogotowiu, a gdyby i tu ratunek okazał się niemożliwy, miano zaalarmować Moskali w Zawichostu, aby i oni wypłynęli na swych łodziach. Nieszczęśliwcy płynęli jednak tylko 5 kilometrów wśród strasznego żywiołu. Kra, na której jechali, poczęła walić wodą oburazną. Skłonił się szator i wózy trzej do siebie i oczekiwali już tylko śmierci. I tak dzieje się cudo. W środku Wisły sterczała jakas tajemnicza kępka, a na niej płył lodu przymarznia. Kra, na której jechali, dostawiła ich szczęśliwie do owej sterczącej kępki. Wszyscy trzej przeskoczyli ze swej kry na stojącą kępę. Mrok zapadł. Wałem równocześnie pedził kołmi nadzorca Baranicki ze żandarmem w dół Wisły i uściszył pod Witkowskim wolanie o ratunek. Zanim się zaczęło, zaczęli natychmiast także i wózy z Witkowie z krypy, w którą wstąpiło dwóch odważnych wieśniaków i ruszyli w kierunku wolańców. Wśród wielkich wysiłków i niebezpieczeństwa, nie wiele wiosł, lecz zaledwie jakieś żerdzie, dostali się do kępki i uratowali nieszczęśliwych. Wśród ratujących okazał wielką przytomność umysłu nadzorca p. Baranicki i jego to energii naley ratunek zawięzły. Z góry bowiem pedził już cały szator i zaledwie zdolano dobrać z brzegu, gdy płynące lodu kępę zakryły i zmioły.

W obronie przed lichwą.

Narzekała na drożyznę, jaka w Krakowie panuje, nie schodzą dzisiaj prawie z ust żandarmu żandarmów, którego los smutni do spełnienia żywota w sławetnym naszym mieście pod rządami dra Lea. Bo jak można śmiało powiedzieć, że o ile nam bardzo wiele brakuje do tego, abyśmy stanęli na równi z pierwszymi legzymi miastem niemieckimi, o tyle jesteśmy szatanem jednym z najdroższych miast na świecie. Bo nigdzie mieszkanka nie są tak wyrubowane, nigdzie nie panuje taka drożyzna wszelkich artykułów żywności, jak właśnie w Krakowie.

Drożyzna ta datuje się mniej więcej od lat dwóch, kiedy za kordowem rozszalała się gorączka rewolucyjna i Kraków musiał przystać w goście tych, którzy w Królestwie nie byli pewni życia ani mienia. Korzystał z tego przedewszystkiem właściciel kamienic, którzy podali sobie rękę i wyrubowali, ceny mieszkań do podwójnej prawie wysokości. I dzisiaj głównie daje się nam we znaki właśnie ta lichwa mieszkaniowa, bo i naczaj tego nazwać nie można. Lichwa ta utrzymuje się dalej, chociaż mieszkańcy mniemają, że opróżniło, bo z biegiem czasu ludność napływała bywała i ubywa dalej, właściciele kamienic nie myślą są nawet o tem, aby ceny mieszkań obniżyć i unormować.

Tak samo daje się Krakowiakom we znaki lichwa miesza i węglowa. Faktem jest, że ceny środków żywności rosną z każdym dniem i że dzisiaj rodzina, mająca np. p. 75 zł miesięcznie, żyje po prostu w nędzy. Najkrótkiej mieszkanie, złożone z dwóch pokoi i kuchni kosztuje dzisiaj na odleglejszych od centrum miast ulicach najmniej 30 zł. miesięcznie. Pozostaje więc takiej rodzinie 45 zł. na opał, życie i ubranie. Rozpaznawszy się więc nudza, ta prawidła nędra, jaka nędrze niewolko sfery najuboższych, nie także te kłoty, które uobozą za zamowiejszej, a głównie kłoty uregulować.

Byłby to lichwa raz kres polozę, zawiązał się, jak się dowiadujemy, komitet, który w najbliższych dniach ma zwołać wielkie zgromadzenie wszystkich urzędników. Zgromadzenie to ma powołać uchwały co do postępowania, aby zapobiedz dalszej drożyznie, a głównie zmniejszyć lichwę mieszkaniową. Ten wielce obrzydliwy był protestem przeciw drożyznie i ma być także pierwszą próbą samobrojni.

Nie wątpimy, że za przykładem urzędników pójdą i luno sfery i że narazem sami Krakowiacy nie zabiorą się do samych niemożliwych propozycji stosunków, panujących w Krakowie.

W najbliższych numerach naszego pisma znajmiemy się szczegółowo zbadaniem tych stosunków. Zbierzemy informacje ze wszystkich stanów i zawiadomimy wykazem statystycznym lichwę, na jaką zaskazywał nasza. Zamiast gołosłownych frazesów, przytoczymy cyfry, które najpełniej zilustrują stosunki krakowskie. Na razie zaznaczymy tylko, że samobronia jest konieczna i że musi, powięta przez urzędników, powinna znaleźć naśladowców we wszystkich sferach naszego miasta.

Wybory w oleandrach.

(W sprawie mandatów dla żandarmów).

Wybory w mieście zaczęły wchodzić powoli na porządek dzienny wszystkich rozmów na ulicy, w domu i restauracjach. Żandarm, bo, bez kwesty, poważniejszą wyborów, bo iść dalej obywateli naszej strasnej okolicy, którzy naprawdę dopiero teraz czule się obywatelami, kiedy mu prawa wyborcze przyznano. Krzątają się więc kłoty wyborów, wazęcy, robuszności i inteligencji, kłoty i panowie, słowem cała krakowska społeczność.

Przechodził wczoraj przez Naczelnik plan.

A CZECZOW.

KOREPETYTOR.

Jagor Ziblerow, nacz. VII klasy gimnazjum, łaskawie podaje rękę Piotrusiowi Udowodow, Piotrusi, arwie dwunastoletni w szarem ubranku, pulebny i rumiany, z mistkietkiem czołem i wnoszeniem nakasiał szczerki, kłania się z łaskiem i wylęga z szafy kajety. Lekcyja się zaczyna.

Zgodnie z umową, sąwarą z panem Udowodowem, ojcem, Ziblerow ma uzyć Piotrusia dwie godziny dziennie, tak, że dwie godziny dziennie mieszkanie rubi srebrnem sześć. Przygwoźdź chłopa do II-jej klasy gimnazjum (Zesłano go na przegowywał go do I-szej, ale Piotrusi się obciął).

— Cóż tam było... — zaczyna Ziblerow zapalając papierosa. — Ma kolega zadana czwartą deklinację. Proszę odmieniać *fructus*!

Piotrusi zaczyna deklinować. — mówi Ziblerow, wstając. — Już po raz szósty zadaje koleś czwartą deklinację, i ani w sąbi Kiedyś wreszcie lekcyja będzie umiana, jak należy?

— I znów się nie nauczy? — daje się pokłuszyć za drzwiami kaszający głos i do pokójki wchodzi tata Piotrusiowy, dysymionowany sekretarz gubernialny, Udodow. — I znów? Dlaczegoś się nie nauczy? Ach ty, proszku przedzi! Czy pan uwierzy, drogi panu? Wczoraj przele waliłem w skłó!

— I wczorajwszy cętko, Udodow śinda kolo syna i wstąpił wrok w wyszarzaną „Künera”. Ziblerow sączył egzaminował Piotrusia przy ojcu. Niech gąpił ojciec wie, jakiego ma gupiego

syna! Siódmioklasista wpada w sąpat egzaminatorski, nie cierpi, nienawidzi małego, pyzatego gupiatka, zbliży go z przyjemnością. Robi się nawet ryk, kiedy chłopak odpowiada trafnie — tak mu już obrzydł ten Piotrus!

— Kolega nawet drugiej deklinacji nie umie! Tak samo zresztą, jak i pierwszą! I to jest nasza. No, proszę mi powiedzieć, jak będzie piaty przypadek od *meus filius*?

meus filius? Meus filius będzie... będzie... Piotrusi długo patrzy w sufit i długo rusza ustami, ale nie daje odpowiedzi.

— A jak będzie trzeci przypadek lichozy mnogiej od *deu*?

— *Deabus... filibus!* — kropi Piotrus.

Stary Udodow kłwa głową potakując. Siódmioklasista, który nie oczekiwał dobrej odpowiedzi, jest rozdrażniony jeszcze bardziej.

— A jeszcze jaki rzeczownik ma w trzecim przypadku *abus*? — brami pytanie

Okazuje się, że i *anima* — dusza ma w trzecim przypadku *abus*, czego w „Künera” znaleźć nie można.

— Iacina jest bardzo dźwięczna! — wtrąca Udodow. — *Aion... tron... bonus... antropos...* Majd przedmiot! A przytem potrzebny! — mówi z westchnieniem.

— Przestankada, stary oselo... — myśli Ziblerow. — Śledzi tu, jak kat nad dobrą duszę i gapi się. Nie znoszę kontroli! — No więc, — wtrąca się do Piotrusia. — Na następna lekcyję zjadny będzie ten mamo. A teraz arytmetyka.

— Proszę wstąpić tabliczkę. Jakle jest następne zadanie?

Piotrusi płuje na tabliczkę i ściera rękawem. Naczelnik bierze książkę i dyktuje:

Pijże „Wason” przed kiełbasą! — Po kiełbasie napijwasie!

w „Probierni” — w Krakowskiego, ulica Floryańska 32.

Na miary i kieliszki.

W Fabryce na Zwierzynku w „Pałacu” jeszcze taniej. — Telefon Nr. 77 i Nr. 605.

Ceny nadzwyczaj niskie!

MAGAZYN MEBLI SZCZEPANA ŁOJKA

w Krakowie, ulica Szpitalna L. 34, naprzeciw teatru, Telefon Nr. 738.

poleca w wielkim wyborze kompletne urządzenia pokoi sypial-
nych, jadalnych, salonów itp. Sofy wszelkiego rodzaju, materace,
poduszki, kołdry, dywany, chodniki, portyery, firanki, kapy na
łóżka, serwety na stoły i t. p.

KAPELUSZE

w wielkim wyborze poleca po cenach niskich. Przyjmuje również
wszelkie reperacje, prasowania, przerabiania kapeluszy męskich,
damskich i dziecięcych. (Firma zwraca uwagę Szan. P. T. Publi-
czności na własnym jej interesie na dokładny adres).

ANTONI JAROSZ

w Krakowie, przy ulicy Sławkowskiej Nr. 11 (obok Grand Hotelu).

